

CreaEco -hanke

– Suomen luovan talouden ekosysteemien
tila ja kehittämistarpeet

Juha Oksanen

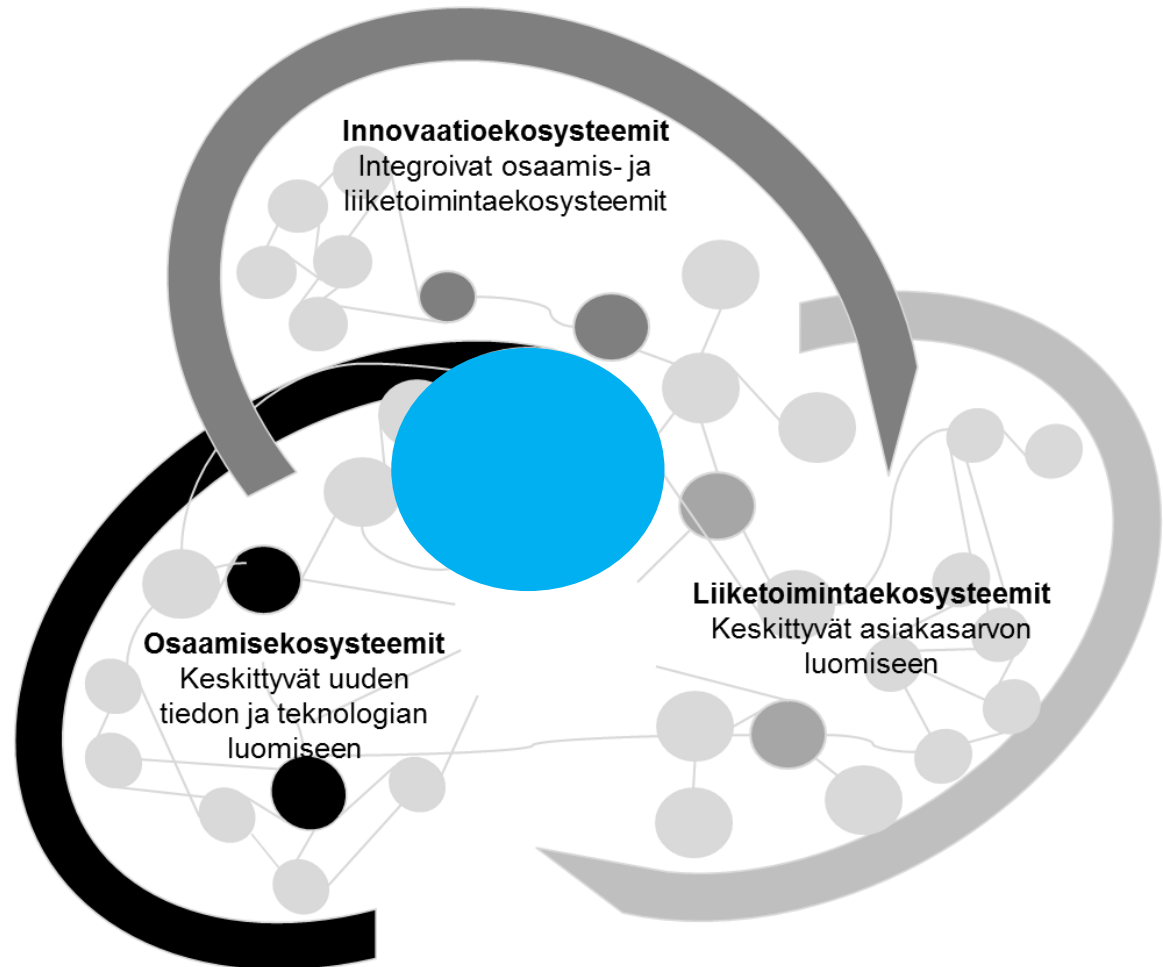
28.5.2018

Hankkeen tausta ja tavoitteet

- Taustaa
 - Kuuluu valtionneuvoston selvitys- ja tutkimushankkeisiin (www.tietokayttoon.fi)
 - Toteutus helmikuu – toukokuu 2018.
- Tavoitteet
 - 1) Päivittää luovia aloja koskevat ekosysteemitiedot (ns. Fact Sheets)
 - 2) Toteuttaa kansainvälinen vertailu luovien alojen monialaisen yhteistyön kehittämismalleista (Hollanti, Etelä-Korea ja Britannia)
 - 3) Tunnistaa elementtejä ja tehdä ehdotuksia, jotka
 - tukevat ekosysteemistä kehitystä ja luovan osaamisen monialaista hyödyntämistä.
 - Auttavat kehittämään luovan talouden kehittämistä koskevaa tietopohjaa.

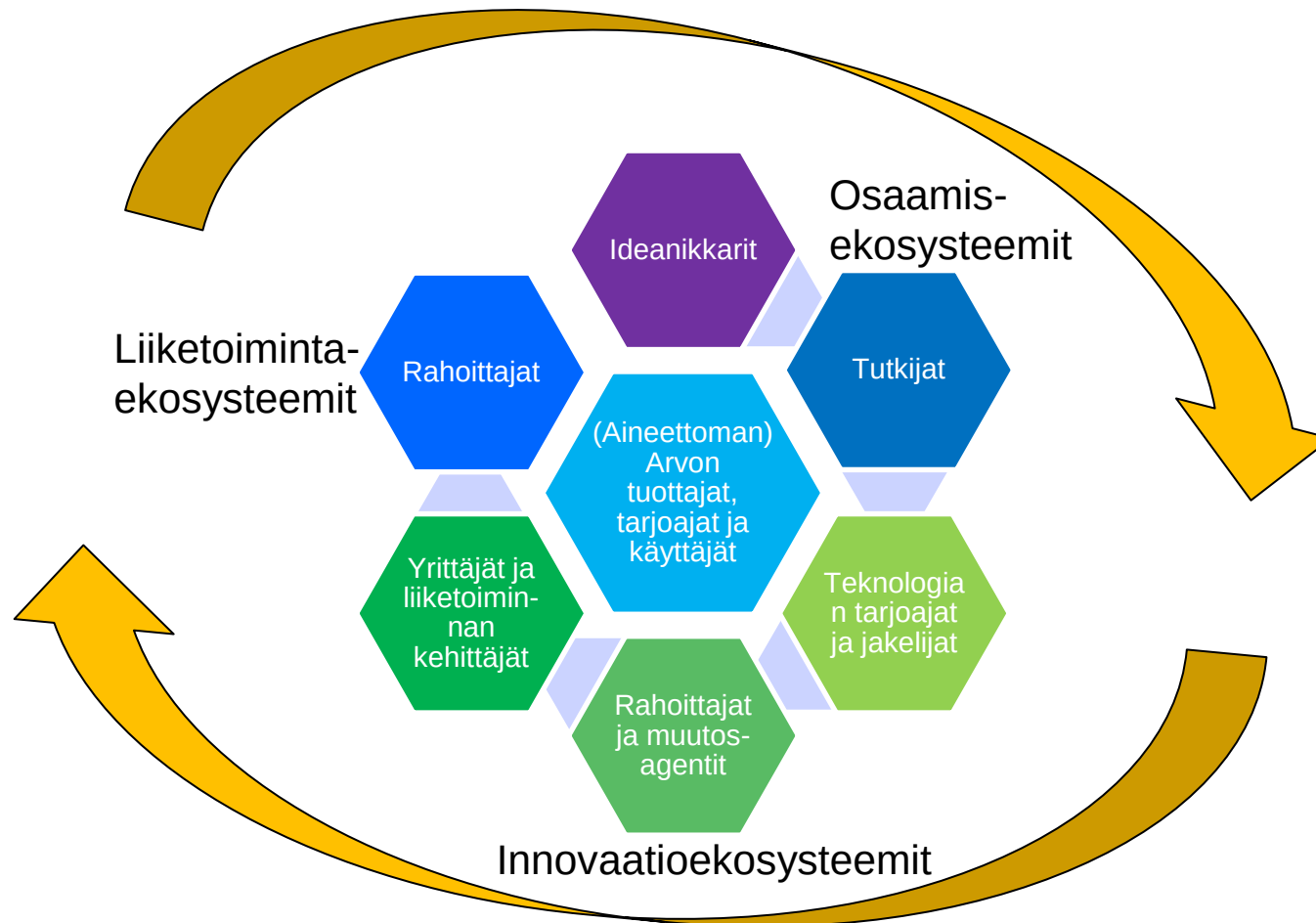
Innovaatioista liiketoimintaan – kerrokselliset ekosysteemityypit

- Ekosysteemi muodostuu **toimijoiden välisestä vuorovaikutuksesta**:
- Linkittyminen perustuu
 - Liiketoimintaekosysteemissä yhteensopiviin (tai kilpaileviin) liiketoimintamalleihin
 - Osaamisekosysteemissä yhteiseen tiedon luomisen intressiin
- Muutos edellyttää kytkeytymistä uudella tavalla → toimijat, liiketoimintamallit ja roolit muuttuvat, ekosysteemi on dynaaminen.

Lähde: Valkokari, 2015

Ekosysteemin toimijat

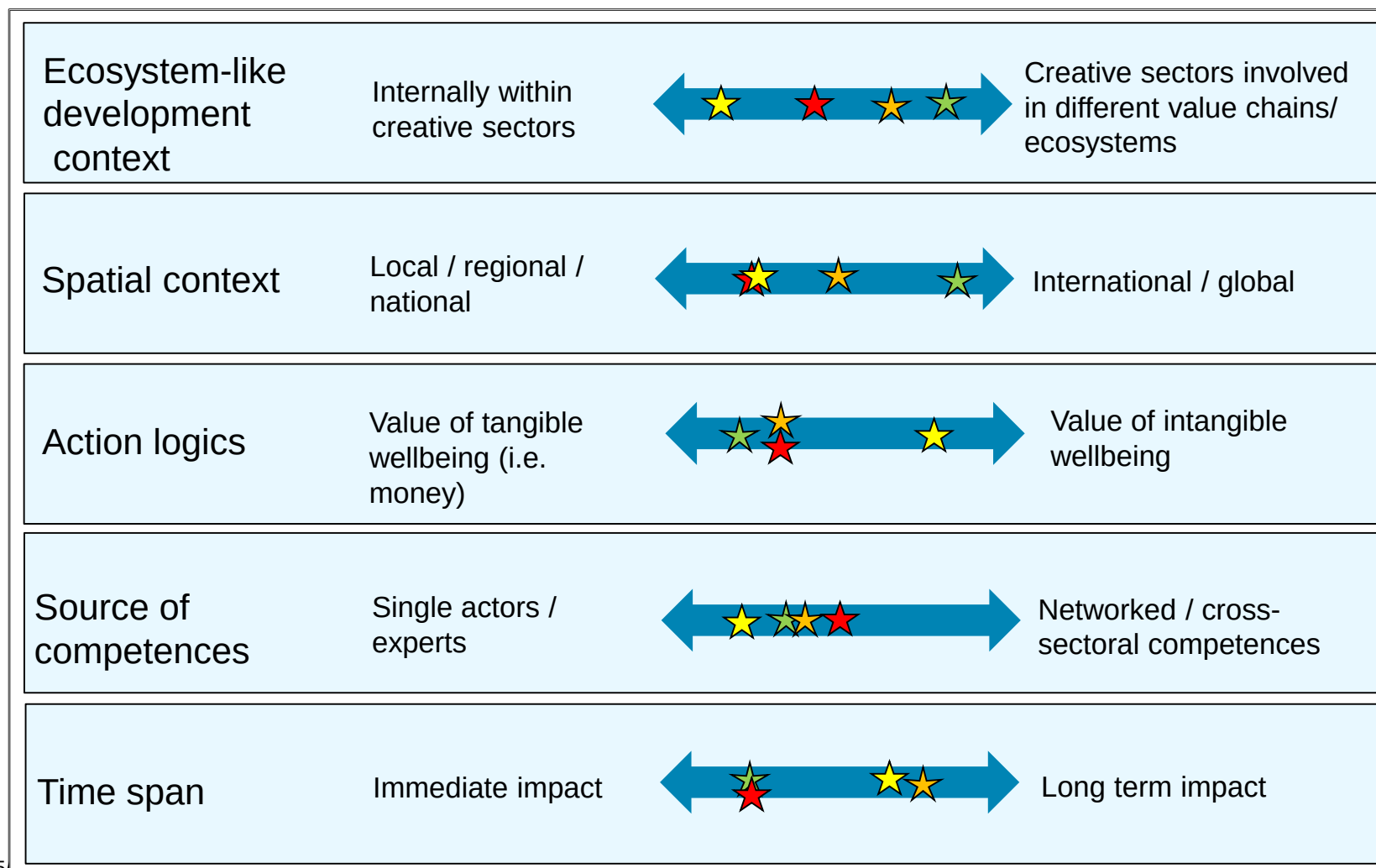

Luovat alat - hankkeessa käytetty luokitus

Creative and cultural products	Creative contents	Creative services	Creative environments interaction/platforms/
Heritage and arts	Media	Functional creations	Software / Games
Crafts Museums, galleries and libraries (Festivals) Music (live + “teosto”) Performing and visual arts	Film (incl. animation), TV, video, radio and photography; Publishing (incl. music managers) and literature	Advertising and marketing, Architecture, Design: product, graphic and fashion design	IT, software and computer services; Creative places/events Digital games AR/VR

Creative categories along selected dimensions

- ★ Creative and cultural products
- ★ Creative contents
- ★ Creative services
- ★ Creative environments & platforms

Luovien ammattien ja toimialojen jaottelu

tilastolähtöisesti ("Creative Trident" Lähde: Higgs et al. 2008)

		Luova toimiala	
		Kyllä	Ei
Luova ammatti	Kyllä	Luova ammattilainen Luova ammatti luovalla toimialalla	'Kätkeytynyt' luova ammattilainen Luova ammatti ei-luovalla toimialalla
	Ei	Täydentävä/tukeva ammatti (support) Ei-luovat ammatit luovilla toimialoilla	Ei-luova ammatti ei-luovalla toimialalla

Luovan talouden työllisyys 2011-2015 (perustuen ”Creative trident” -jaotteluun)

Vuosi	Luovat ammattilaiset	Support	Luovat alat yhteensä	’Kätkeytyneet’ luovat ammattilaiset	Luovat ammatit yhteensä	Luova talous
2011	55 200	42 500	97 800	65 200	120 400	162 900
2012	50 700	44 400	95 200	68 000	118 700	163 100
2013	49 200	40 600	89 900	65 300	114 500	155 100
2014	51 300	39 400	90 800	66 000	117 300	156 700
2015	54 100	36 800	90 900	67 800	121 900	158 700
Keskiarvo	52 100	40 700	92 900	66 400	118 500	159 300
Osuus työvoimasta	2,5 %	1,9 %	4,4 %	3,2 %	5,6 %	7,6 %
Osuus luovasta taloudesta	32,7 %	25,5 %	58,3 %	41,7 %	74,4 %	100,0 %

... Tarkentaen luovien alojen luokitteluun ja luovaan intensiteettiin v. 2015

Category	Number of actors	Turn over (1000 €)	Creative occupations (n:o of employees)	Non-creative occupations (number of employees)	Creative intensity
Creative and cultural products	3 954	583 199	4 983	4 333	53 %
Creative contents	2 871	3 663 245	11 223	10 497	52 %
Creative services	10 071	2 562 860	12 666	7 151	64 %
Creative environments and platforms	7 079	8 733 445	26 236	17 082	61 %
Others	1 432	740 554	438	3 718	11 %

Luova intensiteetti = luovissa ammateissa työskentelevien osuus kaikista kussakin luokassa

Others = sis. ne kulttuurialojen satelliittitilinpidon ja TEM:n luovien alojen toimialakatsauksen toimialat, joita ei edellä huomioitu (hyvin vähän työllisiä ja/tai hyvin alhainen luova intensiteetti)

Luova työvoima keskittynyt voimakkaasti pääkaupunkiseudulle

Region	Specialist	Non- specialist	Creative Industries	Embedded specialist	Creative Occupations	Creative Economy
Uusimaa	1,73	1,58	1,67	1,54	1,62	1,61
Varsinais-Suomi	0,68	0,76	0,71	0,69	0,68	0,7
Satakunta	0,34	0,51	0,41	0,49	0,42	0,44
Kanta-Häme	0,49	0,72	0,58	0,58	0,54	0,58
Pirkanmaa	1,23	1,07	1,17	0,79	0,99	1,01
Päijät-Häme	0,51	0,81	0,63	0,71	0,62	0,67
Kymenlaakso	0,4	0,4	0,4	0,55	0,48	0,46
Etelä-Karjala	0,52	0,59	0,55	0,63	0,58	0,58
Etelä-Savo	0,36	0,95	0,6	0,57	0,48	0,59
Pohjois-Savo	0,4	0,55	0,46	0,73	0,58	0,58
Pohjois-Karjala	0,45	0,5	0,47	0,54	0,5	0,5
Keski-Suomi	0,74	0,91	0,81	0,82	0,79	0,81
Etelä-Pohjanmaa	0,26	0,43	0,33	0,48	0,38	0,39
Pohjanmaa	0,5	0,53	0,51	0,68	0,6	0,58
Keski-Pohjanmaa	0,45	0,57	0,5	0,43	0,44	0,47
Pohjois-Pohjanmaa	0,69	0,65	0,67	0,73	0,71	0,7
Kainuu	0,42	0,65	0,51	0,53	0,48	0,52
Lappi	0,33	0,26	0,3	0,55	0,45	0,41
Ahvenanmaa - Åland	0,97	0,98	0,97	0,62	0,77	0,82

Keskittymisindeksi (LQ) , jos

LQ>1 luova työvoima on keskittynyt koko maan keskiarvoa vahvemmin alueellisesti

LQ=1 luovan työvoiman työvoimaosuus on sama kuin maan keskiarvo

Luovat alat - korkeimmat LQ-indeksit TOP-3 (2015)

Region	Creative Industries with high location quotients
Uusimaa	Advertising and marketing, Architecture, Crafts, Museums and galleries
Varsinais-Suomi	Advertising and marketing, Crafts, Design
Kanta-Häme	Crafts
Pirkanmaa	IT and software, Museums and galleries
Päijät-Häme	Architecture
Kymenlaakso	Music, performing and visual arts
Etelä-Savo	Design, Publishing, Museums and galleries
Pohjanmaa	Design, TV and radio
Keski-Pohjanmaa	TV and radio, Publishing, Music, performing and visual arts
Pohjois-Pohjanmaa	Architecture, IT and software
Kainuu	Advertising and marketing
Lappi	TV and radio, Music, performing and visual arts
Ahvenanmaa - Åland	IT and software, Publishing

Tilasto- ja seurantatiedon kehittämistarpeita

- Toimiala- ja ammattitilastojen kattavuudessa on luovan toiminnan seurannan näkökulmasta puutteita. Suosituksia
 - 1) Selvitetään tekstipohjaisten aineistojen käyttöä luovan toiminnan tilastoaineistojen kehittämisessä ja täydentämisessä (Britanniassa piloitu).
 - 2) Alueellisen luovan toiminnan muutosten seurantaan sopivan reaaliaikaisen työkalun ”seurantamittariston” kehittäminen käyttämällä työpaikkailmoituksia tietyn sektorin kohdalla?
 - 3) Kehitetään menetelmiä kartoittaa luovan osaamisen työllisyyden muutostrendejä ja vaikutuksia osaamisvaatimuksille.